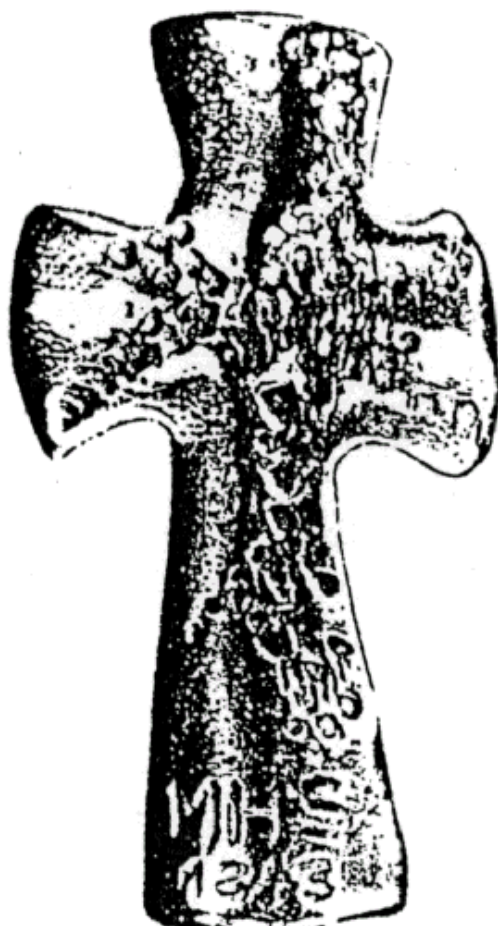

Bibelovertsettelse

Et studieløp innen:

**Bachelorgrad i religion og
interkulturell kommunikasjon**

mhs
MISJONSHØGSKOLEN

2011-2012

GENERELT OM STUDIET	3
Bakgrunn for studiet	3
Målet med studiet og målgruppe.....	3
Studiets varighet, oppbygging og omfang.....	3
Organisering	4
Individuelle utdanningsplaner.....	5
Studieformer	5
Kvalitetssikring av studieprogram.....	5
Evalueringsformer – eksamen	5
Karakterskala	6
Forskrift:	6
STUDIEENHET: K/RLE	6
Innføring i Bibelen (10 ECTS-poeng)	6
Kirkens tro, praksis og spiritualitet fra oldkirke til nåtid (10 ECTS-poeng).....	8
Dogmatikk og misjonsteologi (10 ECTS-poeng)	10
Dogmatikk (5 ECTS-poeng)	11
Misjonsteologi (5 ECTS-poeng).....	12
Religionsvitenskap med sekulære livssyn (10 ECTS)	13
Religion i samfunn og skole (10 ECTS-poeng).....	14
Etikk i religionene (10 ECTS-poeng)	16
STUDIEENHET: FORBEREDENDE EMNER (EX.PHIL./ EX.FAC.)	18
Examen Philosophicum (10 ECTS)	18
Examen Facultatum (10 ECTS-poeng)	19
MODULER OG EMNER KRISTENDOMSKUNNSKAP	21
Nytestamentlig gresk (20 ECTS)	21
Nytestamentlig metode og eksegesi av utvalgte tekster (10 ECTS-poeng).....	24
Bibeloversettelse som bibeltolkning (15 ECTS-poeng).....	26
Teori og metode (5 ECTS-poeng).....	26
Tolkning og anvendelse (10 ECTS-poeng).....	27

GENERELT OM STUDIET

Bakgrunn for studiet

Misjonshøgskolen tilbyr en bachelorgrad i religion og interkulturell kommunikasjon. Graden bygger på skolens brede kompetanse innen fagområder som teologi, religionsvitenskap, kulturkunnskap og kommunikasjon. Skolen har registrert en etterspørsel etter utdanningen innen bibeloversettelse. MHS har innen rammen av BRIK, supplert med moduler/emner fra Bachelorgraden i teologi, som skolen tilbyr, samt lingvistikk og kulturstudier fra Canada Institute of Linguistic ved Trinity Western University i Canada utarbeidet et studieløp med fokus er på bibeloversettelse.

Målet med studiet og målgruppe

Bachelorgraden i religion og interkulturell kommunikasjon er utviklet for å gi yrkeskompetanse i ulike sammenhenger, avhengig av hvordan den er bygget opp: Med major i kristendomskunnskap vil graden kvalifisere for arbeid i misjon, kristne organisasjoner eller menigheter. Med den fagkombinasjonen som er listet opp i denne planen her er arbeid med bibeloversettelse i internasjonal sammenheng en mulighet. Studiet retter seg mot studenter som har interesse for religiøse og interkulturelle spørsmål, og som ønsker å tilegne seg faglig innsikt i disse spørsmålene med tanke på å anvende denne innsikten i en profesjonssammenheng.

Studiets varighet, oppbygging og omfang

Studiet har en varighet på tre år dersom det tas som et fulltidsstudium, dvs 180 studiepoeng. I og med at studiet i Canada tas på et sommersemester og et høstsemester, avslutter en studiet etter 2,5 år. Det gis muligheter til å inngå avtale om deltidsstudium. De enkelte studieenheter kan også tas som frittstående studieenheter.

Ex. phil. og ex. fac. inngår med til sammen 20 studiepoeng. Studiet skal videre bygges opp med en "major" i RLE (der gresk inngår) på 100 stp, minor i lingvistikk og kulturkunnskap (60 stp) fra CanIL/TWU.

Misjonshøgskolens krav til dybde og bredde må være oppfylt for at graden skal kunne oppnås, i tillegg til at minst 60 studiepoeng må være tatt ved MHS.

Bibeloversettelse

Organisering

Til forskjell fra resten av BRIK er studieløpet rimelig fastlagt, fordi dette skal gi kompetanse i bibeloversettelse. Første året består av K/RLE årstudium. Sommersemesteret og høstsemesteret etter første året består av av det ordinære lingvistikk og kulturstudiet ved CanIL/TWU i Canada ("CanIL I og II", se <http://www.canil.ca/academics/courses.php>). Våren i andre året er viet gresk språkstudium. Høsten i tredje året har fokus på NT eksegese, samt bibeloversettelse som bibeltolkning. Exphil/fac inngår også i studiet. Det blir lagt opp til veiledning gjennom alle tre årene.

	Termin I	Termin II	Termin III	Termin IV	Termin V	Termin VI	Termin Sommer
1. studieår	GT/NT 5 KMH 5	NT/GT 5, KMH 5	ST/MT 5, RV 5	ST/MT 5 RV 5	RV 5, Bibeloversettelse 5	RV 5	
sommer							CanIL/TWU 30
2. studieår	CanIL/TWU 10	CanIL/TWU 10	CanIL/TWU 10	Gresk 10, Ex.fac 5	Gresk 5, Exfac 5	Gresk 5 NT 10 Eksegese av evang tekster m/eksamen	
3. studieår	Bibel- oversettelse 10	Ex. phil 5	Ex.phil 5 m/eks.				

Individuelle utdanningsplaner

Hver student inngår en avtale om utdanningsplan med MHS. Den signeres av begge parter og inneholder et avtalt og individuelt planlagt studieløp med tilretteleggelse av emner og moduler på hvert hovednivå. Endres kontraktens forutsetninger eller brytes den av én eller begge parter skal den revideres. Dette, fordi den danner grunnlag for høgskolens studieadministrative arbeid og studentens egen studieprogresjon og evt. forholdet til Statens lånekasse. Utdanningsplan utarbeides også med studenter som studerer på deltid og signeres av begge parter.

Studieformer

Ett studieår er 10 måneder, svarende til 60 studiepoeng/ECTS. Studiepoeng for de enkelte fag og modul er angitt i hvert tilfelle.

For hvert fag er angitt pensum i form av litteraturlister, i noen fag også i form av primærtekster og sekundærlitteratur. For litteraturen gjelder at den er bindende hva angår omfang og fordypningsgrad, ikke hva gjelder de angitte titler og kan eventuelt endres etter godkjenning av faglærer.

Studieformene er forelesninger og seminarer, kollokvier og ulike former for gruppearbeid, oppgaveskriving og selvstudium. Studieformen vil fremgå i beskrivelsen av hver enkelt modul. Det vil bli lagt vekt på studentenes egenaktivitet og oppøving av evnen til selvstendig, kreativt og kritisk arbeid. Personlig veiledning fra faglærer vil være spesielt ivaretatt for de studenter som følger ”bibeloversettelselinjen”

Kvalitetssikring av studieprogram

Kvalitetssikringssystemet på MHS er verktøyet for å systematisere og analysere opplysninger og tilbakemeldinger fra deltakerne i utdanningen. Systemet skal på en forutsigbar og strukturert måte gi MHS informasjon i arbeidet med å utvikle både studieprogram og det totale læringsmiljøet.

Evalueringsformer – eksamen

Evalueringsformene skal være hensiktsmessige vurderingsordninger som sikrer kvalitet og rettssikkerhet overfor studentene, og de skal være relevante overfor faget og innholdet i modulen. Hver modul har en evalueringsform hvor det fremgår i hvert enkelt tilfelle om det er snakk om en tilbakemelding til studenten om status for læringsarbeidet eller om det er en vurdering som skal inngå på vitnemålet eller regnes med i den avsluttende karakteren.

Resultatet for de moduler hvor karakteren inngår i avsluttende hovedkarakteren blir oppgitt med både bokstav- og hele tallkarakterer.

Innlevering av skriftlig arbeid er angitt med antall ord. Dersom det innleverte arbeidet avviker mer enn 10% fra oppgitt antall ord, kan dette medføre trekk i karakteren. Det skal benyttes marger på 2,54 cm, skriftstørrelse 12 pkt og linjeavstand 1,5. Dette vil utgjøre omkring 440 ord pr side.

Essay og hjemmeeksamen skal dersom ikke annet er avtalt leveres i 3 papirkopier og i elektronisk form (diskett/CD-rom).

Vær oppmerksom på at ethvert forsøk på plagiat, kopiering, nedlasting fra internet eller andre skriftlige kilder uten å referere til kilden vil fra skolens side ble sett på som brudd på eksamensreglementet. Det vil få følger for karaktervurderingen og kan i alvorlige tilfeller også få følger for videre studier.

Karakterskala

Hver enkelt modul vil bli evaluert med bokstavkarakter dersom det ikke er spesifikt sagt i modul/emnebeskrivelsen at det skal vurderes med "bestått/ikke bestått". Hovedkarakteren regnes ut som et veiet middeltall av de oppnådde karakterer etter samme vektfordeling som modulene har i bachelor og mastergrad.

Skalaen består av 6 trinn, med 5 trinn for bestått:

Symbol	Betegnelse	Generell beskrivelse av vurderingskriterier	Tallverdi
A	Fremragende	Høyt kunnskapsnivå. God analytisk evne. Kan bruke kunnskapen selvstendig	5
B	Meget god	God oversikt over kunnskapsfeltet. Kan bruke kunnskapen selvstendig	4
C	God	Kan gjøre greie for de viktigste elementene i fagfeltet. Kan til en viss grad bruke kunnskapen selvstendig	3
D	Brukbar	Oversikt over de viktigste kunnskapselementene mangler. Kan ikke bruke kunnskapen selvstendig.	2
E	Tilstrekkelig	Tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kan ikke bruke kunnskapen selvstendig	1
F	Ikke bestått	Mangler både detaljkunnskap og oversikt	-

Forskrift:

Se [forskriften for MHS](#)

STUDIEENHET: K/RLE

EMNE	K/RLE-100	Innføring i Bibelen (10 ECTS-poeng)
Program:	Bteol-KRLE	Nynorsk: Innføring i Bibelen Engelsk: Introduction to the Bible
BESKRIVELSE:	Vedtatt i HR sak 12/11	Bibelen, bestående av Det gamle testamente (GT) og Det nye testamente (NT), er den viktigste kilden til Israels historie og tro, til Jesu person og virke og til kirkens tilblivelse og tro. Emnet gir en grunnleggende innføring i Bibelen, med oversikt over skriftgrupper og enkeltskrifter i GT og NT.

	<p>Læringsutbytte:</p> <p>Studentene skal etter å ha gjennomført dette emnet</p> <ul style="list-style-type: none"> - ha kjennskap til innholdet i alle GTs skrifter - ha god kunnskap om hovedtrekkene i de tekstene/skriftene fra GT og NT som inngår i pensum - ha kjennskap til viktige trekk i NTs samtidshistorie og omverden - ha kunnskap om viktige teorier og metoder i det bibelvitenskapelige studium - kunne se enkelttemaer i lys av den større sammenhengen i GT og NT samt innenfor andre religiøse tradisjoner - kunne anvende den ervervede kunnskapen i undervisning og forkynnelse samt i andre aktuelle sammenhenger - kunne reflektere over etiske valg ved anvendelsen
Undervisning og arbeidsformer	
Undervisningsspråk	Norsk
Undervisningsomfang	36 timer over 2 terminer
Arbeidskrav	
Emneansvarlige	Magnar Kartveit og Jostein Ådna
Undervisning og arbeidsformer o.a.	
Krav til forkunnskap	Bestått eksamen fra videregående skole eller tilsvarende
Anbefalte forkunnskaper	Grunnleggende bibelkunnskap
Studiepoengsreduksjon	
Undervisningstermin	(fylles ut av studieadm.)
Kvalitetssikringssystem	Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.
Pensum, gyldig fra august 2011	
<p>I. TEKSTER</p> <p>Fra Det gamle testamente:</p> <p>1. Mosebok, 2. Mosebok 1–24, 5. Mosebok, Jesaja 1–12 og 40–55, Amos, Salmene 1–72. (146 s.)</p> <p>Fra Det nye testamente:</p> <p>Lukasevangeliet, Johannesevangeliet, Apostlenes gjerninger, Romerbrevet, 1. Korinterbrev, Galaterbrevet, Filipperbrevet, 1. Tessalonikerbrev, 1. Timoteusbrev, 1. Petersbrev, 1. Johannesbrev, Johannes' åpenbaring. 130 s.</p> <p>II. BØKER</p> <p>Hvalvik, Reidar og Terje Stordalen, <i>Den store fortellingen. Om Bibelens tilblivelse, innhold, bruk og betydning</i>. Oslo: Det Norske Bibelselskap, 1999: 19–50, 69–200, 222–245, 248–262, 264–299, 304–309, 315–319, 324–326, 329–337, 353–357, 360–363, 368–382. (272 s.)</p> <p>Kartveit, Magnar (red.), <i>Det gamle testamente. Analyse av tekstar i utval.</i> 3. utgåva. Oslo: Det</p>	

Norske Samlaget, 2003: 23–69, 231–235, 248–254, 268–282, 301–308, 311–318, 326–351. (112 s.)

Seland, Torrey, *Paulus i Polis. Paulus' sosiale verden som forståelsesbakgrunn for hans liv og forkynnelse*. Trondheim: Tapir Akademisk 2004: 106–157, 169–192. (73 s.)

Kompendium:

Fornberg, Tord, “Jesu värld – Palestina vid vår tideräknings början”. I dens., *Det trovärdiga vittnet. En bok om Nya Testamentet*. Malmö: Artos, 2004: 9–22. (14 s.)

Til sammen bøker og kompendium: 470 s.

Vurdering

<ul style="list-style-type: none"> • Vurderingsform 	<ul style="list-style-type: none"> • Fire timers klausurprøve som blir vurdert med bokstavkarakter. Normalt vil eksamenskandidatene ha tilgang til de hjelpemidlene som står oppført nedenfor, men det kan gjøres unntak under første del av prøven (f.eks. for én av de fire timene). Dersom man ønsker å prøve bibelkunnskap fra de gammeltestamentlige og nytestamentlige pensumtekstene, kan det skje i form av et visst antall kunnskapsspørsmål som må besvares helt uten bruk av hjelpemidler før eksamenskandidatene får tilgang til de godkjente hjelpemidlene for resten av klausurprøven.
--	---

Tillatte hjelpemidler ved eksamen:

Bibelen, 1930-utgaven og 1978-oversettelsen (utg. 1985/93) på bokmål og nynorsk.

Norsk Bibel, oversettelse av 1988.

Det nye testamente, bokmål/nynorsk, utg 2005 (“Forklaringer av noen viktige ord og uttrykk” og “Ordforklaringer” samt “Tidstabell” er fjernet fra Bibelutgavene.)

Bibelutgaven fra Bibelselskapet med de apokryfe bøker eller en separatutgave med de apokryfe bøker kan benyttes.

Johnstad, G., Evangelie-synopse, etter teksten i Det norske Bibelselskapets oversettelse av 1978/85 med viktige utenombibelske paralleller, Oslo 1993

Madsen, I. K., Evangelierne synoptisk sammenstilte, København 1963 (utgave uten ordforklaringer, liste over autoriserte pretekster, navn og saksregister).

Ord i Bibelen, Det Norske Bibelselskap 1987.

Navn i Bibelen, Det norske bibelselskap. 1989.

Bibelord. Ord, navn og begreper i Den hellige skrift (Norsk Bibel, Oslo, 1992).

EMNE	K/RLE-101	Kirkens tro, praksis og spiritualitet fra oldkirke til nåtid (10 ECTS-poeng)
Program: Bteol-K/RLE		Nynorsk: Kyrkja si tru, praksis og spiritualitet frå oldkyrkja til notida Engelsk: Faith, practice and spirituality from the old church until tod
BESKRIVELSE:		Hvordan har kristendommen blitt forstått og praktisert gjennom historien? Dette er det sentrale spørsmålet som blir behandlet i dette emnet. Emnet

Vedtatt i HR sak 12/11	<p>gir en kortfattet innføring i kirkens historie fra begynnelsen og frem til i dag. Det gir en bredere innføring i tre utvalgte perioder; oldkirken, reformasjonen på kontinentet og nyere norsk kirkehistorie. Det blir lagt vekt på å forstå kirkens historie i lys av og i sammenheng med det samfunnet den til enhver tid var en del av. Emnet har et tematisk tyngdepunkt i hvordan kristendommens åndelige liv (spiritualitet) har blitt praktisert i ulike kristne retninger (miljøer) gjennom historien. Fordi det er klare sammenhenger mellom teologi og hvordan kristne til ulike tider har praktisert sitt åndelige liv, vil det bli lagt vekt på å tydeliggjøre disse sammenhengene.</p> <p>Læringsmål:</p> <p>Studentene skal etter å ha gjennomført studiet i dette emnet ha kunnskap om</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovedlinjer i kristendommens historie fra oldkirken til nåtid - sentrale teologiske spørsmålsstillinger i oldkirken, reformasjonen og i nyere norsk kirkehistorie - sammenhenger mellom kirkens historie og det samfunnet den var en del av - hvordan det åndelige livet har blitt praktisert fra oldkirken til nåtiden - sammenhengen mellom teologi og spiritualitet <p>Studentene skal kunne</p> <ul style="list-style-type: none"> - planlegge, gjennomføre og vurdere RLE-undervisning i grunnskolen i kirkehistoriske emner på en selvstendig og gjennomtenkt måte - bidra med konstruktive synspunkt i samtalen rundt innhold og profil i utformingen av det åndelige livet i kirke og kristne organisasjoner -reflektere over og plassere seg selv og sin egen tradisjon i forhold til ulike teologiske og fromhetsmessige tradisjoner - forstå og analysere trekk i dagens kirkebilde i et historisk perspektiv
Undervisning og arbeidsformer	
Undervisningsspråk	Norsk
Undervisningsomfang	36 timer
Arbeidskrav	
Emneansvarlig	Odd Magne Bakke
Undervisning og arbeidsformer o.a.	
Krav til forkunnskap	Generell studiekompetanse
Anbefalte forkunnskaper	
Studiepoengsreduksjon	(Eks. tidligere emner med overlappende pensum)
Undervisningstermin	(fylles ut av studieadm.)
Kvalitetssikringssystem	Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.

Pensum, gyldig fra august 2011	
Bøker	
Elstad, Hallgeir. <i>Nyere norsk kristendomshistorie</i> . Bergen: Fagbokforlaget, 2005. (104 s.)	
Hägg, Henny Fiskå. <i>Oldkirken – kristendommen i Romerriket 30-395</i> . Bergen: Fagbokforlaget. (106s)	
Neegaard, Gunnar. <i>Reformasjonen og Luther</i> . Bergen: Fagbokforlaget, 2005. (128 s.).	
Sittser, Gerald L. <i>Water from a Deep Well: Christian Spirituality from Early Martyrs to Modern Missionaries</i> . Downers Grove: IVP Books, 2007. (364 s.)	
Til sammen 702 s.	
• Vurderingsform	• Fire timers klausurprøve som blir vurdert med bokstavkarakter.

Tillatte hjelpemidler ved eksamen: Ingen.

EMNE	K/RLE-102	Dogmatikk og misjonsteologi (10 ECTS-poeng)
Program: Bteol-K/RLE		Nynorsk: Dogmatikk og Misjonsteologi Engelsk: Dogmatics and Theology of Mission
BESKRIVELSE: Vedtatt i HR sak 12/11		Dette emnet består av to delemner: - Dogmatikk - Misjonsteologi
Undervisning og arbeidsformer		
Undervisningsspråk		Norsk
Forelesninger antall		36 timer
Arbeidskrav		Se de enkelte delemner
Emneansvarlig		Se de enkelte delemner
Undervisning og arbeidsformer o.a.		Se de enkelte delemner
Krav til forkunnskap		Generell studiekompetanse
Anbefalte forkunnskaper		
Studiepoengsreduksjon		(Eks. tidligere emner med overlappende pensum)
Undervisningstermin		(fylles ut av studieadm.)
Kvalitetssikringssystem		Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.
Pensum, gyldig fra august 2011		
Vurdering		

• Vurderingsform	• Fire timers klausurprøve som blir vurdert med bokstavkarakter.
-------------------------	--

Tillatte hjelpemidler ved kausureksamen: Som ved eksamen i bibelfag, dessuten Brunvoll (red.) *Den norske kirkes bekjennelsesskrifter* eller Mæland (red.), *Konkordieboken*.

DEL-EMNE	K/RLE-102	Dogmatikk (5 ECTS-poeng)
Program: Bteol-K/RLE		Nynorsk: Dogmatikk Engelsk: Dogmatics
BESKRIVELSE: Vedtatt i HR sak 12/11		<p>Målet med innføringskurset i dogmatikk er å gi studentene oversiktsmessig kunnskap om det læremessige innholdet i den kristne tro, først og fremst slik dette forstås i en luthersk sammenheng, og om dets bibelske grunnlag, og en forståelse for hvordan hvordan kirkens tro begrunnes ut fra Bibelen og den kirkelige læretradisjon.</p> <p>Læringsmål:</p> <p>Studentene skal etter å ha gjennomført dette emnet</p> <ul style="list-style-type: none"> -kjenne hovedinnholdet i den kristne tro ifølge de oldkirkelige og lutherske bekjennelsesskrifter og sentrale Bibel-tekster -kjenne til noen av de viktigste debattene som gjennom kirkens historie er blitt ført om de sentrale lærepunkt -kjenne til hvordan elementer av den kristne tro også er viktige premisser for etisk grunnlagstenkning -kunne formidle hovedinnholdet i den kristne tro gjennom andakter og undervisning -kunne presentere egenarten i den kristne tro i forhold til relevante alternativer -kunne planlegge og gjennomføre formidling av troslære-temata både i en faglig og en populær kontekst
Undervisning og arbeidsformer		
Undervisningsspråk	Norsk	
Undervisningsomfang	18 timer	
Arbeidskrav	Et essay over oppgitt emne på 1500 ord må være godkjent før eksamen	
Emneansvarlig	Knut Alfsvåg	
Undervisning og arbeidsformer o.a.	Forelesninger og gruppearbeid	
Krav til forkunnskap	Generell studiekompetanse	
Anbefalte forkunnskaper	God bibelkunnskap. Oversiktsmessig kjennskap til kirke- og misjonshistorien	
Studiepoengsreduksjon	(Eks. tidligere emner med overlappende pensum)	
Undervisningstermin	(fylles ut av studieadm.)	

Kvalitetssikringssystem	Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.
Pensum, gyldig fra august 2011	
Bøker:	
Mæland, Jens-Olav (red.). <i>Konkordieboken: Den evangelisk-lutherske kirkes bekjennesskrifter</i> . Oslo: Lunde, 2005: 15-35, 53-58, 278-295. (42 s.)	
Redse, Arne. <i>Mennesket i Guds verden: En kristen troslære</i> . Oslo: Lunde Forlag, 2007: 48-352. (300 s.)	
Til sammen 340 s.	
Vurdering	
• Vurderingsform	• Se emnebeskrivelsen

DEL-EMNE	K/RLE-102	Misjonsteologi (5 ECTS-poeng)
Program: Bteol-K/RLE		Nynorsk: Misjonsteologi Engelsk: Theology of Mission
BESKRIVELSE: Vedtatt i HR sak 12/11		Innføringskurset i misjonsteologi vil gi studentene kunnskap om ulike måter å forstå misjonsbegrepet på, samt forståelse for hvordan misjon kan begrunnes ut fra Bibelen og den kirkelige læretradisjon. I tillegg vil kurset gi en oversiktsmessig kjennskap til ulike kristne trostradisjoner, med vekt på hvordan disse begrunner og engasjerer seg i misjon og arbeidet for kristen enhet. Læringsmål: Studentene skal etter å ha gjennomført dette emnet - ha kunnskap om ulike oppfatninger av misjon og hvordan disse begrunnes - ha oversiktsmessig kjennskap til noen sentrale kristne trostradisjoner og deres misjonsforståelse, samt kunne identifisere likheter og ulikheter - kjenne til kirkens arbeid for kristen enhet - være i stand til å redegjøre for hvordan misjon kan begrunnes ut fra Bibelen og den kirkelige læretradisjon
Undervisning og arbeidsformer		
Undervisningsspråk	Norsk	
Undervisningsomfang	18 timer: Forelesninger og seminar/gruppearbeid	
Arbeidskrav	Gruppresentasjon av et oppgitt emne i seminar eller et essay over oppgitt emne på 1500 ord må være godkjent før eksamen	
Emneansvarlig	Kari Storstein Haug	
Undervisning og arbeidsformer o.a.	Forelesninger, seminar og gruppearbeid	

Krav til forkunnskap	Generell studiekompetanse
Anbefalte forkunnskaper	
Studiepoengsreduksjon	(Eks. tidligere emner med overlappende pensum)
Undervisningstermin	(fylles ut av studieadm.)
Kvalitetssikringssystem	Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.
Pensum, gyldig fra august 2011	
Bøker:	
Berentsen, Jan-Martin, Tormod Engelsen, og Knud Jørgensen (red.). <i>Missiologi i dag</i> . Oslo: Universitetsforlaget, 2004 (2. utg.), 23-73, 173-186, 295-326. (97 s.)	
Sødal, Helje Kringlebotn (red.). <i>Der kristne Norge. Innføring i konfesjonskunnskap</i> . Kristiansand: Høyskoleforlaget, 2002, 9-77, 165-190, 199-210, 255-297. (150 s.)	
Kompendium	
Ahonen, Risto A. <i>Mission in the New Millennium</i> . Helsinki: The Finnish Evangelical Lutheran Mission, 2006, 40-49. (10 s.)	
Hvalvik, Reidar. <i>Fra Jerusalem til jordens ender. Hovedtrekk i Apostlenes gjerninger</i> . Oslo: Genesis Forlag, 2002 (5 utg.), 52-65, 96-118. (37 s.)	
Mogensen, Mogens S. <i>I begynnelsen var missionen</i> . Christiansfeld: Intercultural.dk, 2007, 28-35. (8 s.)	
Nygård, Birger. "Mission fra syd – utfordring til nytænkning." Side 9-26 i <i>The Next Christendom – utfordringer fra syd</i> . Redigert av Mogens S. Mogensen. Ny Mission 13. Fredriksberg: Dansk Missionsråd, 2007. (18 s.)	
Ross, Kenneth R. "From Edinburgh 1910 to Edinburgh 2010." Side 8-46 i <i>Edinburgh 1910 – 100 år efter. Fra autoritet til autencitet i mission?</i> Redigert av Mogens S. Mogensen. Ny Mission 17. Fredriksberg: Dansk Missionsråd, 2009. (39 s.)	
Til sammen 359 sider	
Vurdering	
• Vurderingsform	• Se emnebeskrivelsen

EMNE	K/RLE-103	Religionsvitenskap med sekulære livssyn (10 ECTS)
Program: Bteol-K/RLE		Nynorsk: Religionsvitenskap med sekulære livssyn Engelsk: <i>Science of religion with secular world views</i>
BESKRIVELSE: Vedtatt i HR sak 12/11		Emnet deles i fire like store deler med ca 180 sider pensum på hver del. Delene er: Innføring i religionsvitenskap, Islam, Indiske religioner: hinduisme og buddhisme og Utvalgte sekulære livssyn. Emnet gir en grunnleggende introduksjon til de temaene som reises, men vekt på historisk utvikling, lære og praksis. Læringsmål: Studentene skal etter å ha gjennomført dette emnet kunne redegjøre for hovedlinjer i - utviklingen av religionsvitenskap og fagets teorier og arbeidsmåter

	<ul style="list-style-type: none"> - islams historie, lære og praksis - hinduismens og buddhismens historie, lære og praksis - utviklingen av utvalgte sekulære livssyn og deres lære og praksis. <p>Studentene skal kunne drøfte</p> <ul style="list-style-type: none"> - ulike sider ved religion som faglig og aktuelt fenomen - forholdet mellom ulike religioner og livssyn - forholdet mellom teologi og religionsvitenskap
Undervisning og arbeidsformer	
Undervisningsspråk	Norsk
Undervisningsomfang	36 timer
Arbeidskrav	
Emneansvarlig	Jan Opsal
Undervisning og arbeidsformer o.a.	
Krav til forkunnskap	Generell studiekompetanse
Anbefalte forkunnskaper	
Studiepoengsreduksjon	(Eks. tidligere emner med overlappende pensum)
Undervisningstermin	(fylles ut av studieadm.)
Kvalitetssikringssystem	Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.
Pensum, gyldig fra august 2011	
Bøker	
Gilhus, Ingvild Sælid. <i>Hva er religion?</i> Oslo: Universitetsforlaget 2007. (150 s.)	
Jacobsen, Knut A. og Notto R. Thelle. <i>Hinduismen og buddhismen</i> . Kristiansand: Høyskoleforlaget, 1999: 37-330. (294 s.)	
Lingås, Lars Gunnar. <i>Humanisme og andre verdslige livssyn</i> . www.etikk.net, 2002, s. 10-77 (67 s.)	
Vogt, Kari. <i>Hva er islam?</i> Oslo: Universitetsforlaget 2007. (143 s.)	
Aadnanes, Per M. <i>Livssyn</i> . Oslo: Universitetsforlaget, 2002, 9-50 og s. 107-194. (130 s.)	
Til sammen 784 s.	
Vurdering	
• Vurderingsform	• Fire timer klausurprøve som blir vurdert med bokstavkarakter.

Tillatte hjelpemidler ved eksamen: Ingen

EMNE	K/RLE-104	Religion i samfunn og skole (10 ECTS-poeng)
Program: K/RLE, BRIK		Nynorsk: Religion i samfunn og skule Engelsk: Religion in society and school

<p>BESKRIVELSE: Vedtatt i HR sak 27/11</p>	<p>Emnet behandler religion som et aktuelt fenomen i samfunn og skole. Den første delen av emnet er religionsvitenskapelig orientert og legger vekt på hvordan religion fungerer i ulike samtidskontekster med vekt på religiøse trekk ved barne- og ungdomskulturer. Den andre delen er fagdidaktisk med vekt på religionsfaget i grunnskole og videregående skole, men ser også religionsundervisningen i et videre europeisk perspektiv.</p> <p>Læringsutbytte: Studentene skal etter å ha gjennomført dette emnet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunne gjøre rede for ulike former for religiøsitet blant unge i moderne samfunn • Kunne gjøre rede for ulike syn på unges forhold til religion og livssyn • Ha oversikt over forskjellige teoretiske og metodiske tilnærminger til religion i samfunn og skole, og gjøre rede for den rolle fagdidaktikk spiller i formidlingen av religion og livssyn. • Ha kjennskap til hovedtrekkene i religions- og livssynsfagets historiske bakgrunn og utvikling • Kunne redegjøre for noen hovedtrekk ved den religions- og livssynsundervisning i Europa og sammenligne disse med situasjonen i den norske skolen • Kunne analysere lærebøker i religions- og livssynsfaget, samt konkrete læringssituasjoner der religion og livssyn blir undervist
Undervisning og arbeidsformer	
Undervisningsspråk	Norsk.
Forelesninger antall	Normalt 24 timer.
Arbeidskrav	Minimum 80% frammøte for å kunne skrive eksamensessay. Ved essayskriving skal en enkel prosjektbeskrivelse som angir tema, problemstilling, disposisjon og kilder godkjennes av faglærer før arbeidet starter.
Emneansvarlig	Jan Opsal.
Undervisning og arbeidsformer o.a.	Forelesninger, eventuelt gruppearbeid.
Krav til forkunnskap	Generell studiekompetanse.
Anbefalte forkunnskaper	
Studiepoengsreduksjon	5 stp reduksjon i forhold til emne BTEOL-104 Kontekst og identitet.
Undervisningstermin	(fylles ut av studieadm.)
Kvalitetssikringssystem	Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.
Pensum, gyldig fra august 2011	
Bøker:	

Botvar, Pål Ketil og Ulla Schmidt (red.). 2010. <i>Religion i dagens Norge. Mellom sekularisering og sakralisering</i> . Oslo: Universitetsforlaget, 11-43, 60-80, 81-94, 95-110, 111-131, 132-148, 149-166, 166-180, 181-195, 196-204.	190 s
Endsjø, Dag Øistein og Liv Ingeborg Lied. 2011. <i>Det folk vil ha: Religion og populærkultur</i> . Oslo: Universitetsforlaget, 11-24, 25-50, 51-75, 97-116, 183-192.	95 s
Keast, John (ed.). 2007. <i>Religious diversity and intercultural education: a reference book for schools</i> . Strasbourg: Council of Europe Publishing.	200 s
Sødal, Helje Kringlebotn (red.). 2009. <i>Religions- og livssynsdidaktikk. En innføring</i> . 4. utgave, Kristiansand: Høyskoleforlaget.	197 s

Kompendium:

Læreplan i Religion, livssyn og etikk, August 2008. Ligger på nett:

[http://www.skolenettet.no/lkt/TM_Laereplan.aspx?id=36376&laereplanid=94712&epspråk=NO](http://www.skolenettet.no/lkt/TM_Laereplan.aspx?id=36376&laereplanid=94712&epspragspråk=NO) (pluss underkapitler) 10 s

Ot.prp.nr.54: Om lov om endringer i opplæringslova. (Om faget kristendoms-, religions- og livssynskunnskap og rett til avgrensa fritak). Ligger på nett:

<http://www.regjeringen.no/nn/dep/kd/Dokument/Proposisjonar-og-meldingar/Odelstingsproposisjonar/2007-2008/otprp-nr-54-2007-2008-.html?id=509131>

12 s

Læreplan i religion og etikk (videregående skole). Ligger på nett

http://www.udir.no/upload/larerplaner/Fastsatte_laereplaner_for_Kunnskapsloftet/Studieforberedende/Fellesfag/religion_og_etikk.rtf 5 s

Totalt

709 s

Vurdering

Vanlig evalueringstype	<ul style="list-style-type: none"> 80% frammøte og essay på 4500 ord (+/- 10%) som evalueres med bokstavkarakterer.
Alternativ evalueringstype	<ul style="list-style-type: none"> 3 timers klausurprøve som evalueres med bokstavkarakterer.

EMNE	K/RLE-105	Etikk i religionene (10 ECTS-poeng) Nynorsk: Etikk i religionene Engelsk: Ethics in the Religions
Program: K/RLE, BRIK		
BESKRIVELSE: Vedtatt i HR sak 27/05 og SU 20/11		Emnet tar for seg den rolle som etikken spiller i verdensreligionene. Det gir kunnskap om religionenes etiske prinsipper og utvikler etiske refleksjoner der møtet med og respekten for de(n) andre, den etiske prosessen, fellesskapet og handlingsforslagene står i fokus. Læringsutbytte: Studentene skal etter å ha gjennomført dette emnet <ul style="list-style-type: none"> Kunne gjøre rede for den etiske dimensjonen i de ulike

	<p>verdensreligionene.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunne sammenligne etikken i religionene med tanke på likheter og forskjeller. • Kunne drøfte forholdet mellom religionenes etiske tilnærming til ulike problemstillinger
Undervisning og arbeidsformer	
Undervisningsspråk	Norsk.
Forelesninger antall	Normalt 24 timer.
Arbeidskrav	Studentene skal skrive et essay på 2000 ord (+/- 10%) som vurderes av faglærer med karakterene bestått/ikke bestått.
Emneansvarlig	Jan Opsal.
Undervisning og arbeidsformer o.a.	Forelesninger, eventuelt gruppearbeid.
Krav til forkunnskap	Generell studiekompetanse.
Anbefalte forkunnskaper	
Studiepoengsreduksjon	Dette emnet er identisk med emnet "Etikk i religionene" (10-etir), og studenter som har tatt 10-etir vil ikke kunne ta K/RLE-105.
Undervisningstermin	
Kvalitetssikringssystem	Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.
Pensum, gyldig fra august 2011	
Bøker:	
Eidsvåg, Inge (red.). 1993. <i>Felleskapsetikk i et flerkulturelt Norge; Nansenskolens Årbok 1993</i> . Oslo: Universitetsforlaget, 33-142. 110 s	
Jensen, Tim & Mikael Rothstein. 1998. <i>Etikken og religionerne</i> . København: Aschehoug, 12-285 (minus kristendommen s. 94-155 = 62 sider). 214 s	
Leirvik, Oddbjørn. 2002. <i>Islamsk etikk; ei idéhistorie</i> . Oslo: Universitetsforlaget, 26-175. 150 s	
Twiss, Sumner B. & Bruce Grelle (eds.). 1998. <i>Explorations in global ethics: comparative religious ethics and interreligious dialogue</i> . Boulder: Westview Press. 250 s	
Kompendium:	
Bowker, John. 1994. "Introduction". I <i>Making Moral Decisions</i> , eds. Jean Holm & John Bowker. London and New York: Continuum International Publishing Group, 1-16. 16 s	
Heiene, Gunnar. 1995. "En ny global etikk?". I <i>Mange religioner – én etikk?</i> , red. Lars Østnor. Oslo: Universitetsforlaget, 215-236. 22 s	
Totalt	772 s
Kompendiet vil være for salg i studieekspedisjonen.	
Vurdering	
• Evalueringstype	• 3 timers klausurprøve som evalueres med bokstavkarakter.

STUDIEENHET: FORBEREDENDE EMNER (EX.PHIL./ EX.FAC.)

EMNE	BRİK-270	Examen Philosophicum (10 ECTS)
Program: Bteol og BRİK		Nynorsk: Examen Philosophicum Engelsk: Examen Philosophicum
BESKRIVELSE: Vedtatt i HR sak 12/11		Gjennom studiet i dette emnet skal studentene få en innføring i vanlige filosofiske og etiske argumentasjonsmodeller i historisk og aktuelt perspektiv, og lære å vurdere disse kritisk og selvstendig. Læringsmål: Etter å ha gjennomført studiet i dette emnet skal studentene -ha god kjennskap til europeisk filosofi-, etikk- og vitenskapshistorie -forstå sentrale, normative etiske teorier -kunne identifisere og kritisk analysere den argumenterende struktur i filosofiske og etiske resonnementer -kunne delta i faglig og generell debatt om filosofiske og etiske problemstillinger -kunne identifisere de underliggende filosofiske forutsetninger for aktuelle debatter i kirke og samfunn
Undervisning og arbeidsformer		
Undervisningsspråk		Norsk
Forelesninger antall		24 timer
Arbeidskrav		Et essay over oppgitt emne på 1500 ord må være godkjent før en kan få gå opp til eksamen
Emneansvarlig		Knut Alfsvåg
Undervisning og arbeidsformer o.a.		Forelesninger, gruppearbeid, selvstendig arbeid med essay
Krav til forkunnskap		Generell studiekompetanse
Anbefalte forkunnskaper		
Studiepoengsreduksjon		(Eks. tidligere emner med overlappende pensum)
Undervisningstermin		
Kvalitetssikringssystem		Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.
Pensum, gyldig fra mnd.: August 2011		
Bøker:		
Johansen, Kjell Eyvind og Arne Johan Vetlesen, <i>Innføring i etikk</i> . Oslo: Universitetsforlaget, 2009. (230 s.)		
Tollefsen, Torstein, Henrik Syse og Rune Fritz Nicolaisen, <i>Tenkere og ideer: Filosofiens historie fra antikken til vår egen tid</i> , Oslo: Gyldendal, 2003. Stjernemerket stoff er ikke pensum. (370 s.)		
Warburton, Nigel. <i>Philosophy: The Essential Study Guide</i> . Rutledge, 2004. 100 s.		
Kopi:		

Føllesdal, Dagfinn og Lars Walløe. *Argumentasjonsteori, språk og vitenskapsfilosofi*. Oslo: Universitetsforlaget, 2004: 194-241. (45 s.)

Til sammen 745 s.

Vurdering

Vurderingsform | Fire timer klausurprøve som blir vurdert med bokstavkarakter.

Tillatte hjelpemidler ved eksamen: Ingen

Det er utarbeidet et eget emne i Examen Facultatum for teologistudiene ved MHS.

EMNE	BRIK-275	Examen Facultatum (10 ECTS-poeng)
Program: BRIK, SAMF		Nynorsk: Examen facultatum Engelsk: Examen facultatum
<p>BESKRIVELSE: Vedtatt i SU sak 20/11</p>		<p>Emnet gir en innføring i vitenskaplig tenkning på både det humanistiske og det samfunnsvitenskapelige forskningsfeltet. Studentene får kjennskap til fremvekst av og særpreg ved begge disse vitenskapstradisjonene. Videre blir det gitt en innføring i grunnlagsproblemer og metoder i noen av fagfeltene (historie, kulturanalyse og religionsvitenskap).</p> <p>Tolking av tekster er grunnleggende for de fleste av både humanioras og samfunnsvitenskapenes fagfelt. Derfor utgjør teori om fortolking eller hermeneutikk en sentral del av emnet. I tillegg vil det bli gitt en grunnleggende innføring i innsamling og analyse av empiriske data. Det blir også gitt en innføring i hvordan skrive akademiske tekster og hva det er som kjennetegner denne type tekster.</p> <p>Læringsutbytte:</p> <p>Studentene skal etter å ha gjennomført dette emnet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kjenne til grunnleggende særtrekk ved humaniora og samfunnsvitenskap som akademiske disipliner - Kjenne til aktuelle vitenskapsteoretiske problemstillinger - Ha kunnskap om og forståelse for hermeneutikkens historie og de mest aktuelle spørsmålsstillinger i den samtidige debatten - Kunne analysere aktuelle problemstillinger hvor religion er et sentralt tema både ut i fra historiske og kulturanalytiske perspektiver - Kunne anvende faglige termer fra humaniora og samfunnsvitenskapene i skriftlige arbeider og argumentere for styrker og svakheter ved de respektive tradisjonene - Kunne se sammenhenger mellom arbeidet med fagtradisjonenes

	grunnlagsspørsmål og synspunkter i den aktuelle samfunnsdebatten
Undervisning og arbeidsformer	
Undervisningsspråk	Norsk.
Undervisningsomfang	Normalt 24 timer.
Arbeidskrav	Studentene skal skrive et essay på 1500 ord (+/- 10%) som vurderes av faglærer med karakterene bestått/ikke bestått.
Emneansvarlig	Knut Alfsvåg og Tomas Sundnes Drønen
Undervisning og arbeidsformer o.a.	Forelesninger, gruppearbeid.
Krav til forkunnskap	Generell studiekompetanse.
Anbefalte forkunnskaper	
Studiepoengsreduksjon	
Undervisningstermin	
Kvalitetssikringssystem	Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.
Pensum, gyldig fra august 2011	
Bøker:	
Balsvik, Eivind og Susanna Maria Solli (red). 2008. <i>Introduksjon til samfunnsvitenskapene. En antologi</i> . Oslo: Universitetsforlaget, 20-80; 113-251; 267-285; 295-311; 350-404. 283 s	
Hauge, Lars Steinar og Bjørn Holgernes. 2005. <i>Vitenskap og språk: En innføring i vitenskapsfilosofi og logikk</i> . Kristiansand: Høyskoleforlaget, 11-138. 120 s	
Krogh, Thomas. 2004. <i>Historie, forståelse og fortolkning: De historisk-filosofiske fags fremvekst og arbeidsmåter</i> . Oslo: Gyldendal, 15-179, 213-309. 250 s	
Kompendium:	
Furseth, Inger og Pål Repstad. 2003. <i>Innføring i religionssosiologi</i> . Oslo: Universitetsforlaget, 26-42. 16 s	
Smart, Ninian. 2000. <i>Worldviews. Crosscultural Explorations of Human Beliefs</i> . Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 11-32. 21 s	
Markussen, Hege Irene. 2006. "Feltarbeid som metodisk strategi i møte med masseproduserte religiøse bilder". I <i>Metode i religionsvitenskap</i> , red. Kraft og Natvig, 162-180. Oslo: Pax forlag. 19 s	
Brodersen, Randi Benedikte et al. 2007. <i>Tekstens autoritet. Tekstanalyse og skriving i academia</i> . Universitetsforlaget: Oslo, 156-174. 20 s.	
Totalt	729 s
Kompendiet vil trykkes opp og være for salg i studieekspedisjonen.	
Vurdering	

Evalueringsstype	<ul style="list-style-type: none"> • Fire timers klausurprøve som evalueres med bokstavkarakter.
------------------	---

MODULER OG EMNER KRISTENDOMSKUNNSKAP

EMNE	BTEOL-220	Nytestamentlig gresk (20 ECTS)
Program:	Bteol	Nynorsk: Nytestamentleg gresk Engelsk: New Testament Greek
BESKRIVELSE: Vedtatt i HR sak 12/11		<p>Språklig kompetanse er en forutsetning for det bibelvitenskapelige kildestudium. Ved siden av innføringen i hebraisk er innføringen i koinégresk det viktigste redskapsfaget for det videre bibelvitenskapelige studium. Studiet gjør kjent med hovedelementene i (koiné)gresk grammatikk og byr på lesning av et utvalg nytestamentlige tekster. Utvalget er gjort på grunnlag av 1) språklige hensyn, 2) samordning med det nytestamentlige eksegetiske pensum og 3) samordning med Den norske kirkes tekstrekker.</p> <p>Læringsutbytte:</p> <p>Studentene skal etter å ha gjennomført dette emnet</p> <ul style="list-style-type: none"> - ha god kunnskap om (koiné)gresk grammatikk, bestående av grunnleggende kjennskap til lydlæren, inngående beherskelse av formlæren og grunnleggende beherskelse av syntaksen - ha tilegnet seg et nytestamentlig basisordforråd med grunnlag i pensumtekstene - være i stand til å benytte i selvstendig arbeid vitenskapelige tekstutgaver og språklige hjelpemidler (grammatikker, ordbøker m.m.) - være i stand til å lese nye (koiné)greske tekster både i NT og i andre skrifter (f.eks. LXX, apostoliske fedre, Filo, Josefus) - være i stand til å gjennomføre videregående gresk- og bibelvitenskapelige studier
Undervisning og arbeidsformer		
Undervisningsspråk		Norsk
Undervisningsomfang		96 timer fordelt på fire terminer (terminene 2, 4, 5 og 6)
Arbeidskrav		Det avholdes åtte korte skriftlige prøver i undervisningstiden, spredt utover de fire terminene. Studentene må bestå seks av disse prøvene for å oppfylle arbeidskravet.
Emneansvarlig		Anne Lise Matre

Undervisning og arbeidsformer o.a.	Undervisningen sikter på å gi innføring i grunnleggende trekk i nytestamentlig koinégresk gjennom grammatikkundervisning, øvelsesoppgaver, innleveringer og tekstgjennomgang. Det forventes at studentene deltar aktivt i undervisningen og møter forberedt til grammatikk- og tekstgjennomgang.
Krav til forkunnskap	Årsenhet i K/RLE
Anbefalte forkunnskaper	
Studiepoengsreduksjon	(Eks. tidligere emner med overlappende pensum)
Undervisningstermin	(fylles ut av studieadm.)
Kvalitetssikringssystem	Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.
Pensum, gyldig fra august 2011	
TEKSTER	
Matt 5,1–6,18; Mark 2,1–17; 4,1–20.30–41; 8,27–9,10; 10,1–31; 11,1–19; 12,13–34; 14,22–52; 15,1–16,8; Luk 1,26–38; 2,1–20; 4,16–30; 15,1–32; Joh 1,1–3,36; 5,19–47; 6,22–71; 10,1–21; 12,20–50; 13,31–14,31; 17,1–26; 20,1–31; Apg 2,1–3,26; Rom 1,1–17; 3,21–31; 5,1–6,23; 12,1–13,14; 15,1–33; 1 Kor 1,1–2,16; 6,1–7,24; 11,17–34; 15,1–28.	
BØKER	
Tekstutgaver	
<i>Novum Testamentum Graece</i> , post Eberhard et Erwin Nestle communiter ediderunt Barbara et Kurt Aland, Johannes Karavidopoulos, Carlo M. Martini, Bruce M. Metzger, 27. revidierte Auflage. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1993 ff (= Nestle-Aland ²⁷)	
eller	
<i>The Greek New Testament</i> , ed. by Barbara Aland, Kurt Aland, Johannes Karavidopoulos, Carlo M. Martini and Bruce M. Metzger, 4. revised edition. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft; United Bible Societies, 1993.	
Grammatikk	
<i>Hovedlitteratur</i>	
Leivestad, Ragnar, <i>Nytestamentlig gresk grammatikk</i> . Nyutgave ved Bjørn Helge Sandvei [= 3. utgave], 3. opplag, Oslo: Universitetsforlaget, 2003.	
Sandvei, Bjørn Helge, <i>Øvingshefte for begynnere i koiné-gresk</i> . 6. utgave. Oslo: Litteraturtjenesten ved Det teologiske Menighetsfakultet, 1998 [Korr. Optrykk aug. 2000 + des. 2001].	
<i>Støttelitteratur</i>	
Sandvei, Bjørn Helge, <i>Kompendium til noen emner innen koinégresk grammatikk</i> . Rev. utg. Oslo: Litteraturtjenesten ved Det teologiske Menighetsfakultet, 2002.	
Ordbøker	
Ulrichsen, Jarl Henning, <i>Gresk-norsk ordbok til Det nye testamente</i> . Bind 1: A – I; Bind 2: K – Ω.	

Trondheim: Tapir Akademisk, 2009.

Bauer, Walter, *Griechisch-deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der frühchristlichen Literatur*, 6., völlig neu bearbeitete Auflage, hrsg. von Kurt Aland und Barbara Aland. Berlin; New York: de Gruyter, 1988.

Denne finnes også i engelsk/amerikansk utgave:

A Greek-English Lexicon of the New Testament and other Early Christian Literature, 3rd edition, revised and edited by Frederick William Danker, based on *Walter Bauer's Griechisch-deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der übrigen urchristlichen Literatur*, 6th edition, ed. Kurt Aland and Barbara Aland, with Viktor Reichmann and on previous English editions by W.F. Arndt, F.W. Gingrich, and F.D. Danker. Chicago; London: The University of Chicago Press: 2000 (forkortet: BDAG).

Det kan være anbefalesverdige å benytte en mindre ordliste i begynnelsen, for eksempel:

Newman, Barclay M., *A Concise Greek-English Dictionary of the New Testament*. Revised Edition. London: United Bible Societies, 2010.

Supplement

Liddell, H.G. & R. Scott, *A Greek-English Lexicon*, revised and augmented by H. St. Jones, 9th edition, Oxford 1940. With a Supplement, edited by E.A. Barber, Oxford 1968.

Kompendier og bøker vil normalt være for salg i studieekspedisjonen.

Vurdering

Vurderingsform	Muntlig eksamen med bokstavkarakter. Studenter som ikke har oppfylt arbeidskravet, gis skriftlig eksamen med bokstavkarakter.
----------------	---

MODUL:	20-ntme	Nytestamentlig metode og eksegesi av utvalgte tekster (10 ECTS-poeng)
BESKRIVELSE: VEDTATT HR SAK 32/07	<p>Denne modulen gir a) innføring i de mest sentrale metodegrep som bibelforskningen har utviklet, og ferdigheter i å bruke de viktigste bibelvitenskapelige grunnbøker og hjelpemidler; b) detalj-eksegetisk grunnspråklig kjennskap til og ferdighet i å tolke utvalgte nytestamentlige tekster fra evangeliene og Paulusbrevene, herunder også c) god kunnskap om innhold, tilblivelse og litterær egenart til de skriftene som tekstene er hentet fra, og innsikt i Det nye testaments samtidshistorie. Eksamen i emnet forutsetter at modulene "Bibelhebraisk I" og "Nytestamentlig gresk" er gjennomført og avsluttet med karakteren "bestått".</p> <p>Målet med modulen er at deltakerne skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bli i stand til å foreta avveininger i tekstkritiske problemstillinger, • opparbeide god kjennskap til og ferdighet i å bruke relevante eksegetiske håndbøker og hjelpemidler, • utvikle god kjennskap til og ferdighet i å kunne bruke ulike tolkningsmetoder, • utvikle ferdighet i å tolke nytestamentlige tekster ut fra deres litterære og historiske kontekst, • tilegne seg et grunnlag for videre bibelfaglige studier. 	
Undervisning og arbeidsformer		
Undervisningsspråk	Norsk	
Undervisningsform	Modulen presenteres i forelesnings- og seminarform i totalt 48 timer, av disse er 8 timer seminar, i løpet av to undervisningsterminer. Eventuelle seminarer konsentreres primært om metodespørsmål og kan benyttes til gjennomgang og drøfting av detaljeksegetiske oppgaver som studentene skriver.	
Skriftlige innleveringer	Som arbeidskrav for å kunne gå opp til eksamen må studenten ha skrevet én detaljeksegetisk oppgave på ca 4000 ord (+ / - 10 %), vurdert av faglærer til "bestått". Oppgaven skal leveres senest ved begynnelsen av den terminen studenten skal gå opp til eksamen. Faglærer leverer oversikt til studieadministrasjonen.	
Kvalitetssikrings-system	Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.	
Pensum, gyldig fra august 07		
Detaljeksegetisk pensum:		
1. Utvalgte tekster fra Lukasevangeliet: Lukas 1,26-38; 2,1-20; 6,17-36; 11,1-26; 15,1-32; 19,28-48; 22,7-23; 24,1-12.36-53. og		
2. Utvalgte tekster fra Corpus Paulinum Romerbrevet 1,1-17; 3,21-31; 5,1-11; 6,1-8,39; 12,1-13,14 1 Korinterbrev 1,1-3,23;		

Efeserbrevet 1-2

Litteratur:

Til det detaljeksgetiske arbeid benyttes etter avtale med faglærer vitenskapelige kommentarer, basert på den greske grunnteksten.

I tillegg er følgende litteratur pensum:

- *Novum Testamentum Graece*, 27. revidierte Auflage (Nestle-Aland²⁷), Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1993 ff: "Introduction", pp. 44*-83* (alternativt: "Einführung", s. 1*-43*).
- Fee, Gordon D., *New Testament Exegesis. A Handbook for Students and Pastors* (Louisville, Westminster John Knox Press, 2002).
- Synnes, Martin, *Hvordan arbeide med nytestamentlige tekster? Innføring i bibelfaglig metode*. (Revidert og utvidet utgave, Oslo, Kolofon AS, 2003), s. 7-35.
- DeSilva, David A., *An Introduction to the New Testament. Contexts, Methods & Ministry Formation* (Downers Grove, Leicester, InterVarsity Press, Apollos, 2004), s. 19-36 (Preface); s. 37-144 (The Environment); s. 298-347 (Luke); s. 475-493 (Paul); s. 598-639 (Romans); s. 555-575 (1 Cor.); 714-732 (Efeserbrevet).

Kompendier og bøker vil normalt være for salg i studieekspedisjonen.

Evalueringsform

Vanlig evalueringstype	<ul style="list-style-type: none"> • Seks timers skriftlig klausurprøve som vurderes med karakter. Forutsetningen for å kunne gå opp til klausurprøven er gjennomført arbeidskrav (se ovenfor under "skriftlige innleveringer").
------------------------	---

Hjelpemidler tillatt ved klausurprøver: se egen liste over tillatte hjelpemidler i studieplanen for bachelorgrad i teologi (s 27).

MODUL	20 BIBT	Bibeloversettelse som bibeltolkning (15 ECTS-poeng)	
BESKRIVELSE: VEDTATT HR SAK 23/06		Modulen har som målsettingen å gi en innføring i teoretiske og metodiske aspekter ved bibeloversettelse og vise hvordan anvendelsen av ulike tolkningsmodeller får betydning for det konkrete bibeloversettelsesarbeidet. Emnet "Teori og metode" er tenkt tatt som en del av det første året, mens emnet "Tolkning og anvendelse" normalt er tenkt tatt i siste året i bachelorgraden.	
Fag	Tilhørende emner	Kode	Poeng
	Teori og metode	20-BIBT-295	5
	Tolkning og anvendelse	20-BIBT-296	10
Undervisning og arbeidsformer			
Undervisningsspråk	Norsk		
Undervisningsform	Forelesninger, seminar og veiledet selvstudium		
Kvalitetssikringssystem	Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnene regelmessig evaluert.		
Evalueringsform			
Vanlig evalueringstype	Angitt under hvert enkelt emne		
Alternativ evalueringstype	Angitt under hvert enkelt emne		

EMNE	295	Teori og metode (5 ECTS-poeng)	
MODUL	20-BIBT	Bibeloversettelse som bibeltolkning (15 ECTS-poeng)	
BESKRIVELSE: VEDTATT HR SAK 23/06		Emnet gir en generell innføring i bibeloversettelsesteori og metode. Særlig fokus vil bli lagt på retoriske, grammatikalske og leksikalske aspekter ved oversettelse fra et språk til et annet. Eksempler vil bli hentet fra både internasjonal og norsk bibeloversettelse. For å ta dette emnet må eksamen i modulen Bibelen (10-bib) være bestått.	
Undervisning og arbeidsformer			
Undervisningsspråk	Norsk		
Undervisningsform	Forelesninger, seminar og veiledet selvstudium		
Kvalitetssikringssystem	Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.		

Pensum, gyldig fra april 2006	
Holter, Knut (red): <i>Bibeloversettelse som fag og utdanning</i> , NOTM-hefte nr 2-2006	s. 80
Holter, Åge: "Kampen for norsk bibel og norsk bibelspråk" i <i>Bibelen i Norge</i> , Oslo: Det Norske Bibelselskap 1991 s 73-98.	s. 26
Jensen, Oddvar J.: "Luthers bibel-program i Norge" i <i>Bibelen i Norge</i> , Oslo: Det Norske Bibelselskap 1991 s 55-72.	s.18
Nida, Eugene A. og Taber, CR: <i>The theory and practice of translation</i> Leiden: Brill 1974	s. 186
Sæbø, Magne: "Bibeloversettelsen av 1978/85 – arbeidsprosessen og språket" i Kvarme, Ole Chr. M. (red): <i>Norsk Bibelspråk</i> , Oslo: Det Norske Bibelselskap 1992 s 10-21.	s. 12
Vinje, Finn Erik: "Skal Gud tale dagens eller gårsdagens språk?" i Kvarme, Ole Chr. M. (red): <i>Norsk Bibelspråk</i> , Oslo: Det Norske Bibelselskap 1992 s 22-33.	s. 12
Totalt sidetall: 335	
Utfyllende litteratur:	
Dahl, Otto Chr.: <i>En dør mellom tanker – Misjon og Språk</i> , Oslo: Luther Forlag 1987	
Evensen, Sigmund: <i>De skjulte ordene</i> , Oslo: Verbum Forlag 2002	
Olsson, Birger (red.): <i>Från Birgitta til Bibel 2000</i> , Stockholm: Verbum 2001	
Raen, Konstanse: <i>Gjennom språkmuren</i> , Oslo: Verbum Forlag 1990	
Rian, Dagfinn (red.): <i>Bibel og bibeloversettelse</i> , Trondheim: Tapir Forlag 1995	
Evalueringsform	
Vanlig evalueringstype	• 2 timers klausurprøve som karaktervurderes

EMNE	296	Tolkning og anvendelse (10 ECTS-poeng)
MODUL	20-BIBT	Bibeloversettelse som bibeltolkning (15 ECTS-poeng)
BESKRIVELSE: VEDTATT HR SAK 23/06		Målsettingen med emnet er å gi en fordypet forståelse av hvordan ulike tolkningsmodeller får betydning for bibeloversettelse og hvordan disse anvendes i det konkrete bibeloversettelses arbeidet. Eksamen i emnet " Teori og metode " og forberedende prøve i gresk 20 ects må begge være avlagt med karakteren bestått for å kunne følge denne delen.
Undervisning og arbeidsformer		
Undervisningsspråk	Norsk	
Undervisningsform	Forelesninger, seminar og veiledet selvstudium	
Skriftlige innleveringer		
Kvalitetssikringssystem	Som et ledd i kvalitetssikringssystemet blir emnet regelmessig evaluert.	
Pensum, gyldig fra april 2006		

Campanhausen, Hans von: *Den kristne bibel blir til*. Oslo: Land og Kirke Gyldendal Forlag, 1976, s. 118-225. s. 108

Kee, Howard C: "The linguistics Background of Shame in the New Testament" i Matthew Black (ed.): *On Language, Culture and Religion: In Honor of Eugene A. Nida*. The Hague/Paris: Mouton 1974, s. 133-147
s. 15

Nida, Eugene A. og DeWaard, Jan: *From one Language to Another*, Nashville: Thomas Nelson, 1986, ss. 78-165 s. 87

Olson, Birger: "Fri eller ordagrann översättning" i *Nyöversättning av Nya testamentet: Behov och principer: betänkande/avgivet av 1963 års bibelkommitté (SOU 1968:65)* Stockholm 1968 s 256-294 s 39

Porter, Stanley E. og Hess, Richard S (eds.): *Translating the Bible – Problems and Prospects*. JSNT Supplement Series 173, Sheffield: Sheffield Academic Press 1999, s. 18-84, 125-160,162-223. s. 166

Renju, Peter: "United Bible Societies' Strategies for Old Testament Translation in Africa" i Getui, Holter og Zinkuratire (eds.) *Interpreting the Old Testament in Africa*, Nairobi: Acten 2001, s 195-203 s. 9

Risenfeld, Harald: *I bibelsk perspektiv*, Stockholm: Verbum 1971, s 98-113,114-128 s. 31

Strandenæs, Thor: Translation as interpretation i Müller, Mogens og Tronier, Henrik (eds.): *The New Testament as Reception*. Sheffield: Sheffield Academic Press 2002, s 181-200 s. 20

Wendland, Ernst R: *Translating the Literature of Scripture*. Dallas Texas: SIL International 2004, s 1-98; 229-264 s. 134

50 sider artikkel stoff fra *The Bible Translator* med praktiske eksempler på bibeloversettelsesproblemer. Avtales med faglærer.

Totalt ca. 650 sider

Utfyllende litteratur:

Mamen, H. Chr (red.): *Norske misjonærer som bibeloversettere*, Oslo: Egede Instituttet 1950

Evalueringsform

Vanlig evalueringstype

- 3 timers klausurprøve som karaktervurderes

Misjonshøgskolen

Adresse: Misjonsmarka 12, 4024 Stavanger

Telefon 51 51 62 10, Telefax 51 51 62 25

Hjemmeside: <http://www.mhs.no>

E-post: post@mhs.no

Gaver kan sendes til følgende konto:

Bankgiro 8220.02.85073

Eier: Det Norske Misjonsselskap